

2012-01-20

Dnr 43-2010:4949

Göteborgs kommun
Stadsdelsnämnden Majorna-Linné
majornalinne@majornalinne.goteborg.se
Rektor vid Hagaskolan
hagaskolan@majornalinne.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hagaskolan
i Göteborgs kommun

Tillsyn av Hagaskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomförde tillsyn i stadsdelen Majorna-Linné i Göteborgs kommun under hösten 2011. Vid tillsynen besökte Skolinspektionen samtliga skolenheter i stadsdelen. Skolinspektionen besökte Hagaskolan den 31 augusti 2011.

Skolan saknar sammanställningar för elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen. För de resultat som redovisas kan Skolinspektionen konstatera att alla elever inte uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås i samtliga ämnen. Skolan har engagerad personal. De senaste åren har elevernas måluppfyllelse ökat.

Det framkommer dock att lärare i en del klasser saknar möjligheter att ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Vidare framkommer det att lärare inte ger alla elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. Samt att skolmiljön inte präglas av studiero då rektor och lärare inte vidtar åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero.

Vid skolan bedrivs ett arbete för att motverka kränkande behandling och det finns en plan mot kränkande behandling. Men varje enskild verksamhet framgår inte tydligt i planen mot kränkande behandling. I den plan som finns anges inte heller vilka åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och det framgår inte vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Det framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska finnas i efterföljande års plan.

Läsåret 2010/11 var antalet heltidstjänster vid Hagaskolan 5,7 per 100 elever, att jämföra mot kommunens snitt på 8,4. Antalet heltidstjänster vid Hagaskolan har dessutom sjunkit de senaste fyra åren.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman och rektor måste åtgärda för att ytterligare förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Hagaskolan i Göteborgs kommun, stadsdelen Majorna-Linné, måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och för att eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den 10 april 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med undervisning och lärande.

I detta ingår att:

Lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (1 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer).

Lärarna ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling (3 kap. 3 § andra meningen skollagen, 3 kap. 3 § andra meningen skollagen).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av studiero.

Det finns inte för varje verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med studiero.

I detta ingår att:

Rektor och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende (5 kap. 3 §, 6 § första stycket skollagen).

Det finns för varje verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 6 §, 8 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning.

I detta ingår att:

Lärarna utvärderar regelbundet elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen utifrån kursplanernas krav (Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning).

De skriftliga omdömena avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven och en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Omfattning och resurstillgång

Eleverna erbjuds inte utbildning i den omfattning de har rätt till.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med omfattning och resurstillgång.

I detta ingår att:

Utrymmet för skolans val utgör högst tjugo procent av ett ämnes eller en ämnesgrupps timmar i timplanen och används för undervisning i ett eller flera ämnen. (10 kap. 2-5 §§ samt bilaga 1 skollagen, 9 kap och 9 och 11 §§ skolförordningen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen.

Skolan hade inte vid besökstillfället möjlighet att skyndsamt utreda uppkomna behov av särskilt stöd. Skolan saknade även möjlighet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som utredningarna visar att eleven är i behov av. Då Skolan rättat till bristen avstår Skolinspektionen från att ingripa i denna del.

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Skolan redovisar i verksamhetsredogörelsen sammanställningar av resultaten vid de nationella ämnesproven i matematik och svenska/svenska som andraspråk för elever i årskurs 3 och sammanställningar av resultaten vid de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska/svenska som andra språk för elever i årskurs 5. Av denna sammanställning framgår att andelen elever som nått de kunskapskrav som minst ska uppnås i de nationella proven i årskurs 3 var 88 procent år 2010. År 2009 var motsvarande siffra 85 procent. Andel elever i årskurs 3 som har nått de nationella målen i respektive ämne år 2010 (med år 2009 inom parentes) var i matematik 92 (92) procent, i svenska 92 (92) procent och i svenska som andra språk 100 (50) procent.

Andelen elever som nått de kunskapskrav som minst ska uppnås i samtliga nationella prov i årskurs 5 var 93 procent år 2010. Andelen har ökat varje år de senaste åren från 70 procent år 2007. Andelen elever i årskurs 5 som har nått de nationella målen i respektive ämne år 2010 (med år 2009 inom parentes) var i engelska 97 (100) procent, matematik 100 (89) procent, svenska 97 (100) procent och svenska som andra språk 50 (100) procent. (Från och med innevarande läsår finns det nationella kunskapskrav för årskurserna 3, 6 och 9).

Offentlig statistik visar att läsåret 2009/10 var elevernas resultat vid de nationella ämnesproven i årskurs 3 i nivå med riket vid de flesta delprov i ämnena matematik och svenska. Vidare visar offentlig statistik att läsåret 2009/10 var elevernas resultat vid de nationella ämnesproven i årskurs 5 högre än nivån i riket vid de flesta delprov i ämnena engelska, matematik och svenska.

För övriga ämnen som eleverna har undervisning i saknar skolan sammanställningar. Genom intervjuer med lärare och genomgång av inskickade skriftliga omdömen samt analys av resultaten av nationella prov framgår det att alla elever inte uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås i samtliga ämnen.

Vid skolan bedrivs ett arbete för att motverka kränkande behandling och det finns en plan mot kränkande behandling. Av vad som framgår vid Skolinspektionens tillsyn uppger elever att de känner sig trygga i skolan. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte de krav som ställs på en sådan plan. Trots vidtagna åtgärder ger inte skolan alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (för årskurs 3 i svenska och matematik).

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som skolan måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Lärarna ger inte elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Lärare menar att "de gör så gott de kan", bland annat genom att planera undervisningen noggrant men att det i klasser med runt 30 elever och en ensam lärare är svårt för läraren att räkna till för att tillgodose varje elevs behov av ledning och stimulans. I intervju uppger lärare att de gör prioriteringar i klassrummet när de undervisar. Lärare beskriver att de i undervisningen först tar hand om elever som är utagerande, sedan de elever som är i behov av omfattande stöd, sedan övriga elever och allra sist de elever som behöver mer utmaningar om det finns tid till det. Lärare uppger vidare att de har svårt att hinna med de elever som är snabba och duktiga.

De elever som kommit längre och som behöver utmanas får inte alltid de utmaningar de behöver. Det krävs dock ofta av dessa elever att de har förmåga att arbeta individuellt då läraren oftast saknar möjlighet att ge stöd och stimulans under pågående lektion. Lärare menar att de lägger mer tid på elever som behöver stöd för att nå de mål eleverna minst ska uppnås och att de lägger mindre tid på de elever som behöver utmanas för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av intervjuer med rektor framkommer att hon håller med om att individualisering och individanpassning kan utvecklas i flertalet klasser. Rektor uppger att hon kan se att pedagogerna ger ledning och stimulans så långt de bara går men att detta inte alltid räcker till för de elever som behöver det.

2012-01-20

6 (15)

Dnr 43-2010:4949

Elever uppger vid samtal att de oftast får hjälp av sin lärare under lektionstid men att de ofta får vänta länge på att få hjälp. De elever som har kommit långt får fler uppgifter att arbeta självständigt med uppger elever. Eleverna menar att det vanligen handlar om att göra det som är bestämt för lektionen och sen får man läsa i sin bok eller rita till de övriga eleverna är klara.

Av e-post som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen uppger vårdnadshavare att de upplever att lärare inte hinner med att uppmärksamma alla elever.

Av utredningen framgår att lärarna inte ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av utredningen framgår även att lärarna inte ger elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § andra meningen skollagen

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer, 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Bedömningsområde: Trygghet och Studiero

Bedömning:

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av studiero.

Det finns inte för varje verksamhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Rektor eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Det åligger också att huvudmannen att se till att det varje år upprättas en plan som anger de konkreta åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska också innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som

2012-01-20

7 (15)

Dnr 43-2010:4949

avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I samtal med elever framkommer det att det ibland är svårt att få arbetsro på lektionerna. Elever uppger att det under vissa lektioner kan vara pratigt och att det finns elever som inte arbetar utan vandrarrunt i klassrummet. Eleverna uppger att läraren säger till men att det inte alltid hjälper. Elever uppger vidare att de har egna strategier som att ibland lämna klassrummet för att få studiero på annan plats.

Lärare uppger i intervjun att det finns elever med koncentrationssvårigheter som inte kan sitta still och det leder till att det inte blir studiero för alla elever. Lärare uppger att de inte räcker till för att hantera och uppmärksamma alla elever, åtminstone i de klasser där det ofta bara finns en pedagog. Lärare uppger att de försöker organisera arbetet så att alla elever ska kunna uppmärksammas och att väntan på att få hjälp inte blir för lång. Det framgår även av intervjuerna att lärare agerar på olika sätt och har olika acceptans för vad som avses med studiero, så att det kan variera även på grund av olika synsätt bland lärarna. Lärare menar att de saknar ytterligare möjlighet att hjälpa varandra i de olika klasserna utöver det som redan görs. Lärare uppger vidare att problemen har påtalats för rektor. Lärare menar att skolan behöver hitta gemensamma lösningar för att upprätta studiero i flera av klasserna vid skolan.

Rektor uppger att hon känner till förhållandena. Rektorn menar att lösningarna måste ske inom ramen för den resurstilldelning skolan har.

Det framkommer även genom e-post från vårdnadshavare inskickad till Skolinspektionen inför tillsynen att det finns elever som är väldigt trötta efter skoldagen. Av e-posten framgår även att elever uppger som orsak till tröttheten att det är andra elever som stör och att det är stökigt i klassen.

Av inskickade dokument framgår att skolans årliga plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav då varje enskild verksamhet inte framgår tydligt i planen mot kränkande behandling. I den plan som finns anges inte heller vilka konkreta åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och det framgår inte vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. Det framgår inte heller hur åtgärderna ska följas upp. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska finnas i efterföljande års plan.

Av utredningen framgår att rektorer och lärare inte arbetar i tillräcklig utsträckning för att skapa studiero och att de inte heller vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

Av utredningen framgår också att skolans årliga plan mot kränkande behandling inte innefattar vilka konkreta åtgärder som skolenheten, och varje särskild verksamhet, utifrån en aktuell kartläggning avser påbörja och genomföra under det kommande året.

2012-01-20

8 (15)

Dnr 43-2010:4949

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

5 kap. 3 §, 6 § första stycket och 6 kap. 6 §, 8 § skollagen.

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Lärarnas bedömning av elevernas kunskaper sker inte i enlighet med författningarna.

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Den skriftliga individuella utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleverna ska nå så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Av läroplanen framgår att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga, upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt och successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar samt får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang.

Rektor uppger i intervjun att skolan har ett bristfälligt underlag för att diskutera måluppfyllelsen i samtliga ämnen. De analyser, som främst gjorts i svenska, engelska och matematik, har varit bra men att det behöver utvecklas ytterligare och omfatta alla ämnen. Även analyserna av de olika resultaten vid varje delprov vid de nationella proven kan användas ytterligare, uppger rektorrektor vidare. Rektor berättar att stadsdelen har haft en särskild analyskonferens våren 2010. Där hade varje F-5 skola ett uppdrag att redogöra för resultaten i årskurserna 3 och 5 och också ge en analys kring vilka förbättringsområden i de olika ämnena varje skolan tyckte sig se.

Av dokumentstudier framgår att detta arbete inte tagits tillvara samt synliggjorts i skolans kvalitetsarbete.

Vid intervju med lärare framkommer det att lärare har svårigheter med att utvärderar elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen i förhållande till kunskapskraven. Lärare tycker sig ha bäst möjlighet att ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i svenska, matematik och engelska uppger de vidare.

Lärare uppger att de nu ska skriva LPP:er (lokala pedagogiska planeringar) i varje ämne vilket kommer att förbättra bedömningarna.

En del av eleverna uttrycker i intervju att de inte använder sig av sin IUP (individuella utvecklingsplan) mellan utvecklingssamtalen och menar att det till viss del beror på att de inte är till hjälp för att de ska kunna nå så långt som möjligt och utvecklas inom respektive ämne.

I de dokument som Skolinspektionen tagit del av saknas ofta en beskrivning av vad eleven kan göra i respektive ämne för att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av utredningen framkommer att eleven och elevens vårdnadshavare inte informeras om elevens kunskapsmässiga utveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. De skriftliga bedömningarna och de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen är inte i tillräcklig omfattning kopplade till kursplanernas kunskapsmål. Eleverna får därför inte information om var de befinner sig i sin utveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen och Lgr 11 2.7 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning

Bedömningsområde: Omfattning och resurstillgång

Bedömning:

Eleverna erbjuds inte utbildning i den omfattning de har rätt till.

Motivering:

Enligt skollagen ska grundskolan ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Undervisningen ska omfatta 16 ämnen bland annat ämnena: idrott och hälsa, biologi, svenska och samhällskunskap. Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen. Av timplanen för grundskolan framgår det att vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent.

2012-01-20

10 (15)

Dnr 43-2010:4949

Av skolförordningen framgår det att det i timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Undervisning i ett ämne inom elevens val eller skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen och med kunskapskraven.

Av skolans timplan framgår att skolan för sitt värdegrundsarbete bedriver undervisning i "Livskunskap" som skolans val. Rektor uppger att skolan inte ansökt om lokalt tillval hos Statens skolverk utan plockar moment från andra ämnen till detta. Skolan tar ett antal timmar från ämnena svenska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, matematik och elevens val i en omfattning som inte överstiger 20 procent för ett ämne eller ämnesgrupp. Dock har inte skolan upprättat en plan för vilka moment som avses i ämnena som man tagit timmar ifrån till skolans val.

Av utredningen framgår att skolan inte upprättar en plan för undervisning i skolans val "Livskunskap". Skolinspektionen vill uppmärksamma skolan på att det är möjligt att använda skolans val till att arbeta ämnesövergripande och fördjupande i ett eller flera ämnen på det sätt som skolan önskar utan medgivande om lokalt tillval. Skolan kan inom ramen för sitt värdegrundsarbete genom skolans val välja moment ur från ämnena svenska, samhällsorienterande ämnen, naturorienterande ämnen, vilket skolan gjort. Skolan kan även välja moment från ämnet idrott och hälsa utöver de ämnen de i dagsläget använder timmar ifrån. Det framstår som tveksamt att använda tid från ämnet matematik då det svårigen går att använda moment ur kursplanen för matematik inom det område skolans val omfattar. Då eleverna ska få skriftliga omdömen om sin kunskapsutveckling i förhållande till de i skolans val ingående ämnenas kunskapskrav är det, om skolan väljer att genomföra delar av undervisningen inom ramen för skolans val, viktigt att det tydligt framgår vilka ämnen och vilka delar av respektive ämnes kursplan som undervisningen ska utgå från i planering och genomförande av skolans val.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 2-5 §§ samt bilaga 1 skollagen

9 kap. 9 och 11 §§ skolförordningen

Avstår från ingripande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Särskilt stöd ges inte i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

Motivering:

Enligt skollagen ska det om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, anmälas till rektor. Rektor ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Rektor uppgav vid Skolinspektionens besök att skolan under höstterminen har begränsade möjlighet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som utredningarna visar att eleven är i behov av. Rektor menar vidare att det finns risk för att utredningar kan dröja om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Rektor uppger att en orsak till att skolan riskerar att inte leva upp till sina skyldigheter är att specialpedagogen går in som klasslärare när den ordinarie läraren är tjänstledig. Detta medför enligt rektorrektor att skolans möjlighet att skyndsamt utreda uppkomna behov av särskilt stöd äventyras då kompetensen till att utreda inte är tillräcklig vid skolan. Det blir också svårare att ge elever det särskilda stöd de har rätt till då det till viss del utförs av specialpedagogen som nu är bunden av undervisning i en klass under huvuddelen av sin tjänst. Även andra lärare som skulle behöva stöd och handledning av specialpedagogen får inte tillgång till denna möjlighet vilket även det gör att det finns risk för att elever i behov av särskilt stöd inte ges sådant stöd i tillräcklig omfattning.

Lärare uppger vid intervjun att skolan inte kan ge elever med åtgärdsprogram stöd i den omfattning som de skulle behöva under höstterminen. Lärare är även tveksamma till om elevers behov av särskilt stöd kan utredas skyndsamt då delar av elevhälsan har så begränsade möjligheter att bistå utredningen.

Vårdnadshavare uppger i e-post som inkommit till Skolinspektionen inför tillsynen att en del av lärarna i dagläget inte klara av att hantera de särskilda stödbehov som finns i olika klasser.

2012-01-20

12 (15)

Dnr 43-2010:4949

I anslutning till Skolinspektionens besök genomförde rektor förändringar för att särskilt stöd ska kunna ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.

De åtgärder rektor genomfört är bland annat att det tillsattes en specialpedagog på 50 procent tjänstgöring från den 15 september i avsikt att bl.a. förstärka kompetensen vid utredningar av eventuella stödbehov. I början på november 2011 återgick den ordinarie specialpedagogen i sin tjänst som specialpedagog. Rektor uppger att det därför under huvuddelen av terminen funnits möjlighet att ge elever särskilt stöd i den omfattning som utredningarna visar att eleven är i behov av och att även möjligheterna för att skyndsamt utreda uppkomna behov av särskilt stöd.

Av utredningen framgår att särskilt stöd inte gavs i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till fram till den 15 september 2011. Då Skolan rättat till bristen avstår Skolinspektionen från att ingripa i denna del.

Författning:

3 kap. 8 § skollagen och Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektors ansvar

2012-01-20

13 (15)

Dnr 43-2010:4949

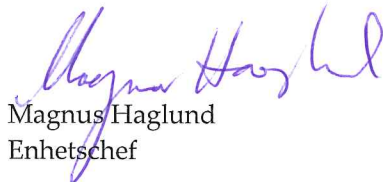
Bakgrund

Beskrivning av Hagaskolan

Hagaskolan ligger i stadsdelen Haga i Göteborg. Skolan har 223 elever från förskoleklass till och med årskurs 5. Till och med årskurs 3 är klasserna åldersblandade. Skolan är organiserad i tre "spår" fördelade på 8 klasser. Det betyder att man börjar skolan i en F-1 klass och fortsätter sedan till en årskurs 2-3 klass och sedan vidare till åldershomogen årskurs 4 klass och slutligen årskurs 5 klass i samma spår.

I ärendets slutliga handläggning har enhetsjuristen Magnus Jonasson och utredaren Linda Svensson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Jonas Nygren
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).